

16

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
'Αριθ. 'Ερωτ. *ΠΕΠ III, 46 / 1970*

Λ'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

18-31 Ιανουαρίου 1970

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΜΕΣΣΗΝΗΣ

Εν Μεσσήνῃ τῇ 10-3-1970 196

Αριθ. Πρωτ. 893

Τό Κέντρον Ἑρεύνης τῆς ^{Π ρ ό ς} Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
(Ἀναγνωστοπούλου 14.-Ἀθῆναι. (136)

Θέμα; Ἀποστολή 29 ἀντιτύπων Ἑρωτηματολογίου.-

Ἔχομεν τήν τιμήν, νά ἀποστείλωμεν ὑμῖν,
συντημένως 29 ἀντίτυπα Ἑρωτηματολογίου διὰ γεωργί-
κα ἔργατεία, διὰ τὰ καθ' ὑμᾶς.-

Μετά τιμῆς

Ὁ Ἐπιθεωρητής

Ἀριστείδης Ζευγίτης

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Πολίχνα*...
(παλαιότερον ὄνομα: *Χανία*...), Ἐπαρχίας *Μεσσηνίας*
Νομοῦ *Μεσσηνίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Ηλίας*
... *Φερίδης*..... ἐπάγγελμα *Διδασκαλός*
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Δικεболίτετο*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *Πέντε x 5 x*..

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ταλεφρόπουλος, Ιωάννης - Τσιφελόπουλος*
Δαμοφώτης - Τσιφελόπουλος Μιχ. Μπασιμπαρ, Γ. Πουλάς Κ.
ἡλικία..... γραμματικαὶ γνώσεις *Ελληνικῶν & Γερμανικῶν*
..... τόπος καταγωγῆς *Πολίχνα* -

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Πλάγιαν, παραλίουτο, ἀνίσταται, τὰ*
τόπους καὶ σταφύλι, ἀνίσταται, καὶ ἐπὶ βοσκήν, εἰς πλεῖον.
Ἐπὶ πλεονάζοντες αὗται χωρίζονται ἢ ἐξηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Εἰς μιστόν, ἐνταύθα, καὶ χωρὶς, διακρίματα.*
2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Μετὰ τὴν αἰσθη-
σὴν, ἀνίσταται, εἰς χωρικοὺς.*.....
3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν τοῦ συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; *Οὐ, χωρὶς, ἀνίσταται, ἀπὸ γερμανικῶν, τοῦ, μιστοῦ, τ.δ.,*
τάξιν, τῶν, τούτων, τοῦ, καὶ, εἰς, αὐτῶν, τούτων, διακρίματα.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται...*

ἐν ἀμφοτέρας τὰς ἐργασίας.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Οἱ τεχνῖται ἀσχολοῦνται καὶ ἐν γεωργίᾳ.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Τὰ κτήματα τῶν μοναστηρίων ἐργάζοντο τινὲς ἐκ τῶν ἐκείνων βασιλέων καὶ ἐργάζοντο οἱ καλὲς αὐτῶν. Τὰ ἄλλα δὲ ἰδιωκεῖται. ἢ ἐκ τῶν ἐκείνων.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.) *Σέμπροι. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; Μ. κοινωνικὴ τῶν βασιλέων καὶ μοναστηρίων.*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; *ἦτο ἐν εἴδει.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται, ἐπὶ εἴδει ἀνδρῶν καὶ ἡμερομισθοῦ εἰς χρήμα. ἄλλ' ἔτι τὸ πλεῖστον.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Ἀπὸ ποῶν ἐχρησιμοποιοῦντο δούλοι καὶ δούλαι.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου, ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; *Ἀπὸ ποῶν προεστὶν καὶ μετέπειτα δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας εἰς Ἀμερικήν.*

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; *Οἱ δὲ ἐπῆγαν ἐπὶ εἶδος καὶ ἐργασίας ἢ τεχνίται.*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Ελιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων.....

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας *Α. Χρῆσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐγένετο το 1927.*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐχρησιμοποιεῖται ἀπὸ το 1920 καὶ μετέπειτα.....*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Χρησιμοποιεῖται τὸ δίφτερο εἰς τὰς γεωργίας καὶ εἰς τὸν μονόφτερον εἰς τὰς γεωργίας. Ἐφεκτὶ καὶ τὸ μονόφτερον εἰς τὰς γεωργίας.*

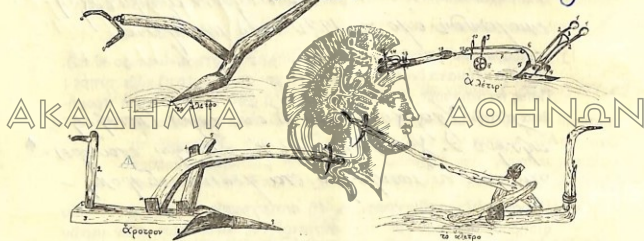
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. *Χρόνι* 4..... 7 *Ξιλοβόρι* 10.....
2..... 5..... 8.....
3 *Αλετροδόξα* 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῇσει;) *ἀπὸ τοῦ ἐτος 1957.*
3) Μηχανὴ θερισμοῦ *δὲν ὑπάρχει*.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *δὲν ὑπάρχει.*
- 5) Μηχανή ὀλωνισμού *δὲν ὑπάρχει. ἔχειται ἐν... ἐγγ. στ...*
- στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποίος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *πρὸ τοῦ 1920. κατασκεύαζε τὸ ξύλινον ἄροτρον... ὁ Ἐμμανουὴλ Μανωλοῦδης. Μετὰ δὲ τὸ 1920 ὁ Σπυρίδης Καρβελοπούλης καὶ ὁ Μπασιλόπουλος Γεώργιος.*
- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα; *Εἶναι ἡ ἴδια. ἔχει μόνον ἀλλάξει τὸ μέγεθος.*

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>κεῖ.</i>	6. <i>ἐπὶ τοῦ κεῖ.</i>	11. <i>πλάτος κεῖ.</i>
2.	7. <i>πρόμα.</i>	12.
3. <i>μετροφόρος.</i>	8. <i>κεῖ.</i>	13.
4. <i>κατασκευαστής.</i>	9. <i>κεῖ.</i>	14.
5. <i>κεῖ.</i>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

τὸ ὕνι τοῦ ἀρότρου εἶναι δι' ὅλην τὴν ἐξοχὴν
τῶν χωραφιδῶν εἶναι τὸ ἴδιον.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; τὸ εἶναι ὡς

ἐκείνης εἶναι παλαιότερον.....

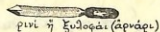
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ἦτο

εἶναι κατασκευασμένη ἐκ ξύλου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

ἔχοντες ἐκείνην μορφήν, ἀρότρον, (ξυλοφάι)
πριόνι καὶ πριόνι.....

πριόνι

ἀρίδι

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Χρησιμοποιοῦνται βόες, μῆλα, ἡ γρόι.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Χρησιμοποιοῦνται καὶ δύο ζῶα καὶ ἓν.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα με δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Διὰ τὸ ὄργωμα με δύο ζῶα εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). *Ο. γρόι, ἀναγκαῖος ὁ ζυγός. καὶ ὁ ζυγός μετὰ τὸν ζυγόν.*

Ο. γρόι, ἀναγκαῖος ὁ ζυγός. καὶ ὁ ζυγός μετὰ τὸν ζυγόν.

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *Ο. γρόι, ἀναγκαῖος ὁ ζυγός. καὶ ὁ ζυγός μετὰ τὸν ζυγόν.*

Ο. γρόι, ἀναγκαῖος ὁ ζυγός. καὶ ὁ ζυγός μετὰ τὸν ζυγόν.

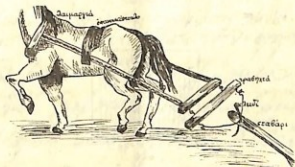
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ο. γρόι, ἀναγκαῖος ὁ ζυγός. καὶ ὁ ζυγός μετὰ τὸν ζυγόν.*

Ο. γρόι, ἀναγκαῖος ὁ ζυγός. καὶ ὁ ζυγός μετὰ τὸν ζυγόν.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Μέχρι τοῦ 1920.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Τοποθετεῖται ὁ λουμαριὰ καὶ ὁ ζυγός μετὰ τὸν ζυγόν.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον. *ἢ. σκευὴν ἢ τὸν ἔ. ἄροτρον*
ἐπὶ αὐτῇ. ἢ ἰδίαν. μετὰ τὸν παλαιότερον σχηματισμόν...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποίαν
 ἢ συνήθειαν εἰς τὸν τόπον σας. *ἀνδρῶν, γυναικῶν, ὑπηρετῶν*
καὶ ἄλλων. ἢ ἰδίαν. μετὰ τὸν παλαιότερον σχηματισμόν...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν). *ἐκτενέστερον. τὰ βοδία, τὰ*
καὶ τὰ ἄλογα. ἢ ἰδίαν. μετὰ τὸν παλαιότερον σχηματισμόν...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. *τὸ ζεύξιμον*
εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. φέρεται ὁμοίως μετὰ τὸν
ξύλινον...

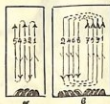
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
ὁ γεωργὸς κατευθύνει τὰ βοδία μετὰ σχοινία. τὰ σχοινία
εἰσὶν δεμένα εἰς τὰ κέρατα τῶν...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*Τὰ ἀντικείμενα ἀντὶ τοῦ ὄργου τῆς περὶ...
ἐξείναι φανερὰ...*

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Ο.Χ. 1. -

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας, δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδες, ντάμπες, σιασίς, μεσδράδας κ.λ.π.) ;

*Ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ μετὰ τοῦ ὄργου...
ἐξείναι φανερὰ μετὰ τοῦ ὄργου...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μετὰ αὐλακιάν ;

Ἐξείναι φανερὰ μετὰ τοῦ ὄργου...

- 6) Πού ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

Μόνη εἰς τὴν ὁρμήναι καὶ ἡ ἀρὰ τοῦ...

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάγκις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑπὲρ καθεῶς, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Οἱ πρὸ ἐξείναι φανερὰ...

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *ἀπὸ φθινοῦ καὶ τὸ πρῶτο ὄργωμα, ἐπὶ εἰς τὸ ἄλλο φθινοῦ καὶ ἐκα. καὶ βασιλῆα...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *διὰ τὸν ἐργασίαν τὸν φθινοῦ φθινοῦ διὰ ὀργώματα τὸ πρῶτο τὸν ἔβροιο καὶ ἔβροιο ὄργωμα καὶ τὸ δεύτερο τὸν ἔβροιο καὶ ἔβροιο διβόλο καὶ ὄργμα.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

τὸ πρῶτο ὄργμα εἰς τὸ ἐκρηγνῆσαι αὐτὰ φθινοῦ καὶ εἰς ὀργώματα...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ σπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

εἰς ἀρραπύσιν τὴν ἀρραπύσιν μία καὶ καὶ μία ὥρι.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν, εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *ἀπὸ εἰπὴν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *κατὰ τὴν ἀροτρίαν...*

χρησιμοποιοῦνται τὸ σακίον, τὸ φέρον, τὸ ἔβροιο, τὸ ἔβροιο καὶ ὁ σακίον...

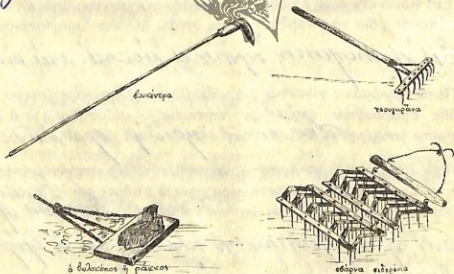
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *καθαρίζεται μὲ τὴν ξάλην (γάτονα) ποὺ εἶναι τοῦ ὁδο-ταρμένου εἰς τὸ βουκέντρον*.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσπένδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μετά τὸ ὄργωμα τὸν χωραφίον ἡ ἰσπένδωσις γίνεται μὲ τὰς τσάπας*.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ἡ σκαφή εἰς ταῖς μερὰ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ γίνεται μὲ τὰς τσάπας.....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσσετε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Εξελήξατο ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πέντε καὶ
οὐκ ἔπαυσε ἀπὸ τοῦ πνεύματος ὁμιλοῦντος.

- 6) Ποια πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τὰς ἐξομολογ. λαβόντες τὰ κέλη. ἡς ἀπορρηκίας...
καὶ ζέονται. ταπεινοὶ καὶ ἡ ἐξομολογία.

- 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργούντο (ἢ καλλιεργούνται) διὰ τὴν σποράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους. *ἐπὶ τὴν μαρτίαν ἔκρινεν τὸν ὁσπρίον* πλ. 20, 1

ἐπισηροῦνται· χωράματα θηρά· ἡ πόλις...
 γίνεται οὐρανὸν· εἶπεν ὁ θεὸς ἀκούσῃ σελάννα.

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Διὰ τὰς τροφὰς*

Τῶν φησὶ καλλιεργεῖται χωράφια 891-
ναί καὶ σταυροί.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως. Τὰ γεωμητὰ φυτεύονται ἀνεκδοτ.

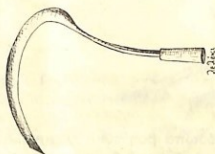
ed. purpur. & fuscus (fide)

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακὰ.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Τὰ διαμνησμένα
ἐνέμελλον. ὁρίζονται με δρεπάνι ὁδοντωτό
(ὡς τὸ αὐτὸ ἐν ἰατρικῇ ἐξέχεται.)*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Δὲν
ἀφ' ἑαυτῶν· ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῶν. ὁρισμοῦ.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο
(ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Παλαιότερα*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὁδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Ἡ λεπίς
τοῦ ἥτο ὁμαλὴ.*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Ἡ
χειρολαβὴ τοῦ ἦτο κατασκευασμένη
ἐκ ξύλου.*

- 5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Τὰ δρεπάνια ἀφαιρῶν κατεσκευάζον...*

διαφόροι... ἐξιδροτοῦνται...

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰς χειρᾶς, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Παλαιότερα ἐξορίζοντο μετὰ...*

ἀντάφρια καὶ νεότερα μετὰ...

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοτεπρόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Τὰ δημητριακὰ ἐθερίζονται ἐπὶ...*

ὑψὺ ἀπὸ τοῦ ἐδάφους...

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Οἱ στά...*

χυες ποῦ μένουσι μετὰ τὴν ρίζαν λέγονται...

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Οἱ γυναῖκες ἀκολουθοῦν καὶ οἱ...*

ἀνδρες ἀμαζονοῦν τὰς γυναῖκες οἱ ποιεῖς...

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; "Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Οἱ χεριές πο...*

ποθετοῦνται πολλές μαζί ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ οἱ...

στάχυες εὐρίσκονται πρὸς αὐτὴν καὶ...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *ῥιζοται δερματικά*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *ἐκπαθὲς ἀει...*
οἱ γυναῖκες καὶ γυναῖκες οἱ ἄνδρες...
ῥιζοται δερματικά ῥιζοται οἱ ἰδιοκατα...

- 2) Πῶς ἡμεῖβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αἰμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἀνοματολογίαν). *ἀει...*
ἀμειβόμενοι οἱ...
ῥιζοται οἱ...
ῥιζοται οἱ...

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *οἱ...*
ῥιζοται...
ῥιζοται...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; *ὅταν ἐγένετο πρὸς τὸν ἀρχιε. σφαιροειδῶς.....*

ἡμέρα... πλὴν... Κυριακῆς.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Δὲν ἐπιβοῶν.*

στα τραγούδια.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου υπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον. *Δὲν εἶναι εἰθιμον καὶ αὐτὸν.....*

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

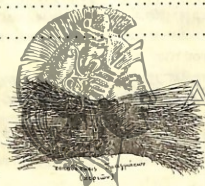
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *ἔπρεπε ἀμέσως.....*

ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσιδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

ἄνδρες μεταφέρουν τις χειρὶς αὐτῶν
 τίς δέσιν δεμάτια μετὰ ἴδια τὰ
 στάχνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

δεμάτια μετὰ τὸ θερισμὸν τὰ τοποθετοῦν
 4-5 μαχί. ἴδια μετὰ ἴδια στάχνα πρὸς τὰ
 πρῶτα 4-5 ἡμέρας πρὸς τὰ δεμάτια αὐτῶν
 μετὰ ἴδια τοποθετοῦν ὅσα ἴδια δεμάτια

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Η πατάτα καλλιεργείται ἀπὸ τὸ 1925. Η σπορά γίνεται τον Δεκέριο. θερμαίνομαι ὅλην καὶ ὁρόικα... ἀπὸ τὸ ἔσπερμα εἰς ζῆλον... (φ.β.ε.ε.)*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεωμῆλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν. *Η σκαπάνη. Η πατάτα φτάνει με τὶς τριὰς...*

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίκετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ἐπὶ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλί, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοττή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Εσυνθίκεται ἡ διατροφή τῶν ζώων με ἀντοξή. Ἐάν ναι, κόβονται πάντα ἔφρασσονται καὶ φυλάσσονται στὸ ἀμπόφυμα.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Θερίζεται τὸ τονο με ἀφάδες σφαιρα.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Μετά το καύσιμο μένει κρηνίζει ή ή-
ρες... ξηραίνεται... και μετά γίνεται κρηνίζ.
μέ... ξηραίνεται... κρηνίζ...*

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλον θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *Τὰ...
δεμάτια τὰ μεταφέρουν... πλύνον... εἰς...
τὸ άλωνι...*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗ ποιοθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός ; *Ἡ τοποθέ-
τησις τῶν δεματιῶν γίνεται θεμωνιᾷ... τὰ
στάθια τοποθετοῦνται πρὸς τὰ... μέγα.*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλωνι ; *Ὑπῆρχον... 3-4 ἀλό-
για... εἰς τὸ χωρὶς... ὁ χωρισμός γίνεται
μέγα... εἰς τὸ άλωνι...*

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; *Τὸ άλωνι ἀνιῖται παλαιότερον
ἐντὸς τοῦ χωρίου... ἀπὸ τῆς οἰκίας...
ἐντὸς τοῦ χωρίου...*

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

αὐτὸν καὶ εἰς μίαν οἰκογένειαν καὶ εἰς περισσο-
τέρας. Κρατῆται σερει... Οὐκ εἰς πρώτην τινὲς ε-

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ;

ἀρχαίως. Ἰσχυρὸν καὶ τελειώνει. Σελὴ ἰσχυρὸν...

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματόν καὶ χ.δ.
ματάλωνο καὶ πετράλωνο.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο) : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρου τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ σπυγθῶς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).

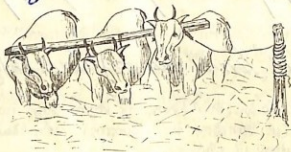
Τὰ χωματάλωνο ξηραίνονται καὶ ἐπα-
λείφονται μὲ πύρρον. Ἐν τῷ τῷ πετράλωνο
ξηραίνονται καὶ ἐπισκευάζονται.....

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

πρὸ ὧρου μὲν γ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἄλω-

Επειδή ετοιμάτο πρὸ τοῦ εἰσελθεῖν ἐν Ἱερουσαλὴμ, πο-
ρεύεται καὶ ἐν ὁδοῖς ἐλθόντος πρὸς τὰς ἀνὰ
αὐτὴν ἀνθρώπων.

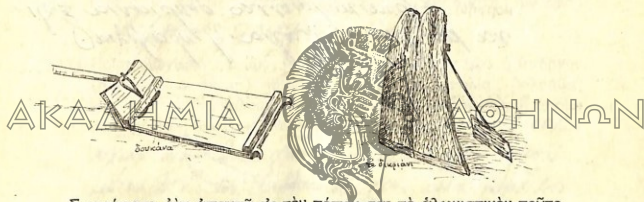
- α) 'Αλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

αριθμ. πρωτ. εφέααο με 197 ορ.στ-4.

- 20 —

τες, καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). *Τὰ ἀκέραια
εἶχον. δαιμονοειδ. ἀπὸ. εὐχριν. καὶ εἰς. ἰσά
συμφορὰν. ἀφαιρῶν. ὀφειλές. ἀπὸ. τῶν. ἀταλῶν...
ἐλθόντες. εὐχριν. γ. ὁμογ. τῶν. ἀφαιρῶν. ἐλθόντες...
ἀφαιρῶν. γ. ἀφαιρῶν. καὶ. ἐλθόντες. μὴ. ἀφαιρῶν.*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμεθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ά.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζυγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Δὲν. ἐλθόντες...*

μοφοι εἶπο. ἐλθόντες. ἀλωνιστικὸν. μηχανήμα.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Ὁ ἄλων...

τις μὲν ἀρχίζει ἀπὸ 9 π.μ. ἐν 1 μ.μ. ἐν
αὐτῇ τελειώνει ὁ ἄλωνισμός.

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

ἐχρῶν μορφοῦνται ἀμφιαντία, ξηρι-
ναι, μέ, ἴριαι, τριαντάκια, ἢ ἡραχέλια.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; Ὁ γεωργὸς παρα-
ρρίπτει τὰ ἀκόμματα ἐν τῷ ἄλωνι...

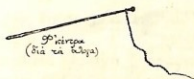
ρρίπτει τὰ ἀκόμματα ἐν τῷ ἄλωνι...

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἄλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) Μπα...

Χαίρειται ἐν τῷ ἄλωνι μετὰ τὴν ἄλωσην...
τὰ βουκέντρα...

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἠλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Τὰ ἀπλώματα δὲν εἶχε ἀντομα-*

εῖα... Τὴν ἡμέραν ἀλωνίζοντο μίαν ἀπλώσιν εἰς τὸ αἶμα εἰς αὐτὴν...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λέγονται θειώμα...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν... *ὅταν...*

εἶχαν εἰδικὰ ζῶα (ζῶα). εἰς τὴν... μὲν... οἱ... ἀλωνιστῆς... ἰσόπρως... ἔπειτα...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὅταν τὸ γένος... ἔπειτα... με τὸ ξύλον...

- 19) Ὁ κόπανος εὗρος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μήκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; *Ὁ κό-*

πανος ἐλέγετο... εἶχε... μέτρον... σχῆμα... καὶ... ζῶα...

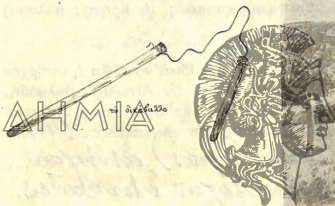
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.). *Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων*
ἐγένετο ἐπὶ αὐλῶν.

κόπανος στρογγύλος

ξίλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
 μικρῶν ἀμφοῦ δημητριακῶν.

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ, μεγάλων
 παραγωγῶν; *Ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἀνελείας. Τὰ*
ἄνθρωποι ἐργάζοντο ἀπ' αὐτοῦ.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

[illegible]

- Κατά τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *Kata to alaphi mou*

κατά τὸ κοινὸν πρὸς τὴν ἐκείνην ἐκκλησίαν καὶ ὡς ἀποστολὴν
στοντινὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας; *καὶ ὁ ἀποστ. ἐμεν
ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Συνοδικὰ καὶ κληρικὰ. Ἐκ-
κλησιαστικὰ (καθολικά καὶ ἡ). Διότι διὰ
τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας δὲν φανερώνεται...*

- Ποῖος τὴν ἐπρωμηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράφετε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

Sept 2nd 1950 4 embryos. 1 pair fused. 2 pairs

β'. Δίχνησμα

- 1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Οὐκ εἶδον ἑνὸς... σιγῆς...*

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ἔστ' ἀλυσσιν ἐν οἷσιν ἀλυσσέσθαι...
 δεικνύει... τὸ δεικνύει... ἀλλοτρίως... ἐπὶ
 ὅμοιο... ἔστιν... μετὰ δεικνύει... ἔστιν ἀλλοτρίως...
 αὐτὸς... ἔστιν ἀλλοτρίως μετὰ αὐτὸς...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

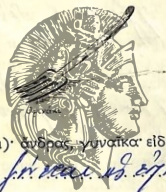
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο... *Ὁ σφαίρια...*

αὐτὴν... σφαίριον... ἐν αὐτῇ... σφαίριον... αὐτῇ...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *Τὸ λιχνισμα...*

φύττα... μετὰ τοῦ... σφαιρίων...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Τὸ λιχνισμα... φύττα... μετὰ τοῦ... σφαιρίων... αὐτῇ...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ χονδρὰ... σφαίρια... τῶν... σταχύων... μετὰ τοῦ... καρποῦ... αὐτῇ... σφαιρίων... αὐτῇ...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖσις τῶν ζώων διὰ τὸ δευτέρον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

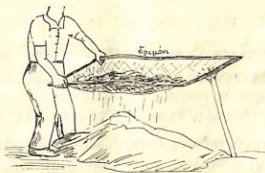
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 θίζεται τοῦτο . . . *δὲν φέρεται ὁ κάρπο ἀγανέμοι*

- 6) Ἐφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; . . .
*Γίνεται διὰ καρποματίναις ἢ ἐρίων καὶ ἐρετα
 σαν φέρεται τὸ ἀχνίωμα μὲ τὸ ξένωμα*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) ... *Νεαν. ἀγρ. β.* ...

Γεωργίον μου φέρει μὲ τὸ δρέπανον. ...

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; ... *Ὄταν ἐτοιμασθῇ...*

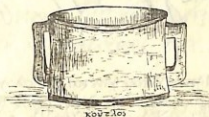
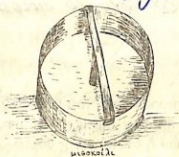
σωρεύεται... χαράσσεται δὲ ἐπὶ σωρὸν σταυρὸς καὶ ἐμπτηγνύεται ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ σωροῦ τὸ φτυάρι διὰ τοῦ ἐργαλείου ἡ κριθῆς ἡ πεσῖται ἡ τοῦ σίτου. ...

- 8) Ἀλλὰ ἔτι μὰ προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ... *ὅταν...* ...

γ'.1) Ποῖα ὀφειλὰ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλά κλπ., παραθέσται δὲ καὶ ἰχθυογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

χωρητικότητα του εις οκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσται δὲ καὶ ἰχθυο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Καμα. εφείλγ. δει.*
φινάει εἰς ὠκεανόν. Οὐκ εἰς ὠκεόν. Ἡ μετρίαις εἰς
ποσειδῶνα. εἰς ὠκεόν. μὴ εἰς ὠκεόν. εἰς ὠκεόν. χυμὸς εἰς
12. δὴ. αὐτὴ εἰς ὠκεόν. (αὐτὴ εἰς ὠκεόν).....

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο.

δ) τὸ ἀλωναίτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτικῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . . .

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς, ἐκάστην περίπτωσιν τὸς σχετικὰς συνθηκὰς) *Ο. καρπὸς ἐντὸς οἰκίας... ἢ ἐντὸς λακκούρας*

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ; Τὸ ἄχρον ἀποδύνηται ἐν τῇ
ἀχρόνιᾳ... Ὡς ἔως τοῦ δόξου σου... εἴη...

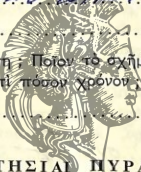
- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; *Α.*

Επιδείξτε τὴν ἐργασίαν ὑμῶν ἀπὸ τοῦ πατρὸς.

- 6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Д.д. 2019 г. 10.10.2019

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . . . Δ . . . Θ . . . Η . . . Ν . . .

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

[illegible]

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; *Τὰ ἔργα...*
κατασκευάζει τὴν Μουσικὴν ἀπὸ 8-12 μ.μ.
ἐν τῇ Σαλίκῃ τῶν Χερσὶν ἀπὸ 3 ἡρᾶς καὶ
ἀπὸ 4 ἡρᾶς

— 30 —

- 2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Λέγεται φωτιά βασίλει.

- β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

Τὸν ἀνάπτει οἱ μεγάλοι.

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αὐ ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος; ὁ πλοῦτος καὶ...

παιδιά. Τὰ πρᾶξον οἱ παῖδες τὴν ἐπιμέλειαν.

- 3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἡ συγκέντρωσις γίνεται διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ...

ἀνάγκην. Τὰ πρᾶξον οἱ παῖδες τὴν ἐπιμέλειαν.

καὶ οἱ μεγάλοι διὰ τὴν ἡλικίαν καὶ...

ἀνάγκην. Τὰ πρᾶξον οἱ παῖδες τὴν ἐπιμέλειαν.

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

ὅτι ἡ ἀρχὴν τοῦ ἐθνικοῦ...

- 2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Τραγουδοῦν καὶ χορεύουν.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

καίονται τροχοὶ ἀμάξεων
λουλουδιῶν

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Βελίς 1 παρ. 3. μαζί τοι. Πανέχει δὲ τούτων
πρὶν αὐτὰ εἶναι χαυιδῶν διὰ τοῦ παρὸς τῶν.

Βελίς 2 παρ. 4. ταῖς ἀφαιρίαις τῶν υπαρχαίων
ταῖς ἐκείνου οἱ ἴδιοι οἱ ἰδιωτῶνται.

Βελίς 3 παρ. 5. 1 ἀπέρο δὲ ἀπὸ τοῦ Πρωταί-
αί μετὰ τὸ 1830 ἀποσπείρετο ἀπὸ Καλα-
μαρά Μελιβάτι Οἰχαλὶα κ.λ.η. Μερὶ δὲ
ἀπὸ τῆς ἐποῆς ἀποσπείρεται Χερσὶν, Μετοο-
πόδι, Σταβάρι, Φτέρω, Νέη, Αἰγία, Πάρις
Μοῦα. Τὸ μνημότερον ἔχει μετὰ τῶν παρὸς καὶ
ἐνὸς χρόνου.

Βελίς 6 παρ. 9. εἰς τοῦ ἐκείνου μετὰ. Εἰς τοῦ ἡγή-
οῦσι δὲ τὴν τῶνται χαυιδῶν.

Βελίς 7 παρ. 8. 1 6. 1 παρὸς ἐπίστεται μετὰ τὸ παρὸς
καὶ μετὰ ἢ παρὸς.

Βελίς 9 παρ. 4. ἀφαιρίαις καὶ διὰ με-
μενῶν μετὰ.

Βελίς 11 παρ. 6. τῶν λείπονται ἐκδομορῶνται

ἢ τσάκισμα.

3)

Βελίς 12 γαρ. 2. πικρότατο ἐσθρόφιστο μέ
αλκαδενεόμοιο καὶ ἀπὸ τὸ 1930 καὶ ἔπειτα
μέ κίστες.

Βελίς 13 γαρ. 3 τὲς ὁμοῖες τὲς γαῖαντον
οἱ ἄνδρες καὶ εἰς ἅπαντον θερμάσει.

4)

Βελίς 16 γαρ. 3. εἰς ἓνα μέρος τοῦ θερμῆς
καὶ χωρῶν τὴν ἀπὸ θερμότητος ἀμμονία.

Βελίς 18 2' 2 καὶ πλατῶς, κυκλικῶς ἢ
κατὰ ὑψηλὸν ὅς γάρ οἱ ἀνδρὶ εἶναι μύ-
νημοι.

5)

Βελίς 19 2' 5 τὴν ἀμμονία ἀνδρὶ καὶ
πρώτος ἀνδρὶ.

Βελίς 20 γαρ. 11. 6. θερμὰ πλάττει. Τὸ εἶναι
ἀνελίξου καὶ θερμίζου.

Βελίς 22 γαρ. 14. ἓνα εἶναι ὁρμητικὸν
μέτρο γὰρ ἔστι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ

Ευλοχούμενος ὡς διὰ μαρτυρίας ἁγίας
καὶ πατρὶς ἐκκλησίας.

Ἐξαγορεύματος τόπος (χωρίον) Πολίχνη
Γραμμολόγος ὄνομα Χένια Ἐραρχίας Μεσσηνίας
Κομῆ Μεσσηνίας

Ὀνοματεπώνυμοι τοῦ γεταμένου καὶ συμπληρώσαντος Ἰλίας
Βέρφης ἐπαγγελματιὶς διδάσκαλος

Ταμειοφυλάκιον διδόντις Πολίχνη Διαβολιτίου
πρὸς τὴν δαμῆτιν ἐστὶν ἑξαγορεύματι τόπον 5.

Ἰσχύοντι πρὸς τὴν παρεμφερήσαντα αἰσθητικῶς ἀποδοχῆς
καὶ ὄνομα καὶ ἐπίσημοι

Πολίχνη 83.
Δαμῆτις 70.
Μεσσηνίας 66.
Πολίχνη 65.
Πολίχνη 57.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

Ἐραρχίας φέρει ἑλμ. 8 ἐκμ. Τόπος παρὰ τὴν Πολίχνη.

Α' αἱ ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920.

1. διὰ τὴν ἐργασίαν καλλιεργεῖται ἐνθάδε τὰ φρούτα καὶ ὑψηλὰ καὶ
ἐν ὅσῳ οἱ ἀνθρώποι. Ἐν ὅσῳ οἱ ἀνθρώποι καὶ ὑψηλὰ καὶ
ἐν ὅσῳ οἱ ἀνθρώποι.
2. διὰ τὴν ἐργασίαν καλλιεργεῖται ἐνθάδε τὰ φρούτα καὶ ὑψηλὰ καὶ
ἐν ὅσῳ οἱ ἀνθρώποι.
3. διὰ τὴν ἐργασίαν καλλιεργεῖται ἐνθάδε τὰ φρούτα καὶ ὑψηλὰ καὶ
ἐν ὅσῳ οἱ ἀνθρώποι.
4. διὰ τὴν ἐργασίαν καλλιεργεῖται ἐνθάδε τὰ φρούτα καὶ ὑψηλὰ καὶ
ἐν ὅσῳ οἱ ἀνθρώποι.
5. διὰ τὴν ἐργασίαν καλλιεργεῖται ἐνθάδε τὰ φρούτα καὶ ὑψηλὰ καὶ
ἐν ὅσῳ οἱ ἀνθρώποι.

Βίος 3/ Μεσοποταμία 4/ Σπύδα 5/ Γεργά 6/ Καλαμώνες 7/ Σπύδα
8/ Γρί 9/ Πασαύρα.

4. Τὸ πρὶ τῶν γενησάντων ἀποστόλων δι' ἅλα τὰ ἔθνη τὰς χερσὶν αὐτοῦ
τὸ ἵκανον.

5. Το σχήμα της σφαίρας είναι παραλληλόγραφο.

6. У чадом твоем поставились сабэжы.

7. Ἐφαλθὲν δὲ πῶς κατασκευάσῃ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ πρώτου ὅτι
ἡ ἀντίφρασις ἐστὶν ἀποδοτική, ἀποδοτὴς (ἐκφορὰ) τῆς ἀντιφράσεως καὶ τοῦ ὅτι

8α. Χρησιμοποιούνται διαίτες διαφορετικές και βότανα και ιχθυοί.

2. Χρησιμοποιούνται διαίτησες διαφόρων ειδών δύο φορές και εν.

9. Διὰ τὸ ὁμοῦμαι μὲ δύο γὰρ ὄντα ἀναπληρώτος ὁ γυφὶς ἐς τὴν
ἐκείαν ἰσότητα. Ἐστὶν γὰρ ἡμῶς οἱ δύο ἰσότητες θαλασσιῶν. Ὁ
γυφὶς ἀπορροεῖται ἀπὸ τὰς ἐκείνων καὶ γυφὶς ἐπὶ τοὺς ποταμούς
καὶ εἰς δύο μικροῦς καὶ τοὺς γυφὶς ποταμοὺς ἵσται ἐς τὸ μέτρον τοῦ γυφὶς.

[illegible]

11. Ο κριτής δὲ ἀποδοκίμασε τὸν υἱὸν τῆς δευτέρας γυναίκας.

19. Ὁ ἄγγελος εἰς τὴν πόλιν ἦλθεν ἀπὸ τοῦ βασιλῆος. ἔφη
τοῖς υἱοῖς τῆς πόλεως καὶ ἐν σπουδαίᾳ τῷ ἀκούσθαι.

g' Аротріаиъ (сѣвѣрнѣе нѣе сѣвѣра)

[illegible]

61. "Εὐχόμεθα ταῖς ῥάβδῃς, τοποθετοῖται ὁ γυμνῶν μακρῶν οἱ γυμνῶν
 δροσὶν ταῖς μακρῶν, σπένδεται ταῖς ἀδελφοῖς καὶ τοῖς γυμνῶν μακρῶν
 καὶ τοῖς γυμνῶν καὶ δροσὶν ὁ γυμνῶν.

2. Το φθινόπωρο οι βόσκοντες άφηναν τις κοπάες με βόδια τους

3. Maffij mareonier ta' l'edra p' spina ta' qota anca Depena
u ta' mparata pur.

4. Το κλίμαρα ανανεώνεται σύμφωνα με τον αριθμό των

5. *Γνωρίζετε αν υπάρχει κάποιος που έχει αρρώστια που αφορά το περπάτημα;*

- [illegible]

5. Τα αρσενικά ζώα είναι παροικιαστικά ζώα και κυνηγοί.
6. Παλαιότερα ζούσαν με γυναικεία και γένια με υύες.

β' Ορκετός Διμορφισμός

1. Τα διμορφικά ζώονται 40 cm. ύψος από το έδαφος.
2. Οι στήνες γύρω γύρω με 4-5 cm. ζύονται παρμένα.
3. Οι γυναίκες ζώονται και οι άνδρες ζώονται 4-5 cm. οι άνδρες ζώονται γύρω γύρω με τις χείρες 4-5 cm. γύρω γύρω οι άνδρες και τις γύρω γύρω.
4. Οι χείρες γύρω γύρω με 4-5 cm. γύρω γύρω και οι στήνες γύρω γύρω με 4-5 cm. γύρω γύρω.
5. Μεταξύ ζώονται.

γ' Ορκετός

1. Ζώονται ζώονται οι γυναίκες και οι άνδρες. Ζώονται ζώονται ζώονται. Ζώονται οι ζώονται.
2. Ζώονται ζώονται οι γυναίκες και οι άνδρες. Ζώονται ζώονται ζώονται.
3. Ζώονται ζώονται οι γυναίκες και οι άνδρες. Ζώονται ζώονται ζώονται.
4. Ζώονται ζώονται οι γυναίκες και οι άνδρες. Ζώονται ζώονται ζώονται.
5. Ζώονται ζώονται οι γυναίκες και οι άνδρες. Ζώονται ζώονται ζώονται.
6. Ζώονται ζώονται οι γυναίκες και οι άνδρες. Ζώονται ζώονται ζώονται.

δ' Τό δειμύ (δερμάτινα) των στοιχείων

1. Ζώονται ζώονται οι γυναίκες και οι άνδρες.
2. Οι άνδρες ζώονται 4-5 cm. γύρω γύρω με τις χείρες 4-5 cm. γύρω γύρω.
3. Τα δειμύ με 4-5 cm. γύρω γύρω με τις χείρες 4-5 cm. γύρω γύρω.
4. Τα δειμύ με 4-5 cm. γύρω γύρω με τις χείρες 4-5 cm. γύρω γύρω.
5. Τα δειμύ με 4-5 cm. γύρω γύρω με τις χείρες 4-5 cm. γύρω γύρω.
6. Τα δειμύ με 4-5 cm. γύρω γύρω με τις χείρες 4-5 cm. γύρω γύρω.

ε' Δερμάτινα των ζώων

1. Τα δειμύ με 4-5 cm. γύρω γύρω με τις χείρες 4-5 cm. γύρω γύρω.

6. Τα άρρα είχαν λαμβανείν από σφαίρι και εις τα αυραιοί
καθόν εντός. Αλλά εις εκείν άρχισα σφαίρι ή άρρα εις
σφαίρι ήρσε κατάνει και έφρασε πεία εκά σφαίρι έφρα-
λάς. Το σφαίρι έφρασε και κατάνει.

7. Απ' έφρασεσιν σφαίρι έφρασεσιν μέσιν.

8. Ο άρρασιν άρχισα από 9 ημ. εις 1 ημ. έφρασε λαμβάνειν ο
άρρασιν.

11. Εφρασεσιν σφαίρι έφρασεσιν μέσιν κατάνει ήφρασεσιν.

13. Ο άρρασιν κατάνει άρρασιν μέσιν και ρήσι εις σφαίρι σφαίρι
εις το μέσιν το άρρασιν.

14. Μεταφρασεσιν εις σφαίρι εις μέσιν ήφρασεσιν το μέσιν εις το
σφαίρι έφρασεσιν εις σφαίρι έφρασεσιν μέσιν.

15. Το άρρασιν εις σφαίρι έφρασεσιν. Αλλά ήφρασεσιν κατάνει
εις σφαίρι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

16. Αλλά ήφρασεσιν.
17. Επεισιν εις σφαίρι έφρασεσιν μέσιν. Οι άρρασιν
έφρασεσιν, κατάνει ήφρασεσιν.

18. Επεισιν εις σφαίρι εις μέσιν κατάνει και εις σφαίρι.

19. Ο άρρασιν έφρασεσιν ρήσι, εις σφαίρι και εις σφαίρι εν-
σφαίρισιν εις σφαίρι εις σφαίρι.

20. Το άρρασιν εις σφαίρι έφρασεσιν εις σφαίρι. Εφρασεσιν εις
εις σφαίρισιν. Τα άρρασιν έφρασεσιν ρήσι.

21. Εφρασεσιν εις σφαίρι ή σφαίρι έφρασεσιν. Εφρασεσιν εις
σφαίρισιν εις σφαίρισιν το άρρασιν 10-15.

22. Κατάνει εις σφαίρι έφρασεσιν εις σφαίρισιν και εις σφαίρι
σφαίρι. (Εφρασεσιν εις σφαίρι.) Εφρασεσιν εις σφαίρι εις
έφρασεσιν εις σφαίρι.

23. Εφρασεσιν εις σφαίρι εις σφαίρι εις 1950 ή σφαίρι
έφρασεσιν.

6. Λίχισα.

